

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Редакція й Адміністрація:
Львів, РИНОК Ч. 10. П. ПОВ.
Телефон Редації 245-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Кошти: П. К. О. Львів 504.000
"Банку Чеських Лівон.
Прага "Діло".
Рукописи не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

місячно (з книжкою) . . . 3.00 зол
квартально 15.00 "
піврічно 30.00 "
річно 60.00 "

В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. У ЧЕ.
ХОСЛОВАЧИНІ 20 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ 5-КИ "ДІЛО" В ОБЕМІ 10-15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Інтерв'ю прем'єра Карпатської України

У ЩОДЕННИКУ "ФЕЛЬКШЕР БЕОБАХТЕР".

"Фелькшер Беобахтер" з 15. ц. м. помістив у віденському виданні тришпальтне інтерв'ю свого спеціального кореспондента Гайнца Гекля з прем'єром Карпатської України о. д-ром А. Волошином. Треба додати, що ред. Гекль дуже добре говорить по українськи. Він відбув з прем'єром Карпатської України більш ніж півгодинну розмову в українській мові.

Описуючи зовнішні обставини на початку інтерв'ю Гекль згадує, що перед будинком уряду стоїть двох стійкових почесної військової варти, а в середині будинку виконують варту члени Організації Народної Оборони "Карпатська Січ" в одностроїх, подібних до одностроїх нац.-соціалістичного німецького легунського корпусу, у шапках крою Українських Січових Стрілців.

У розмові з прем'єром порушив ред. Гекль цілу низку актуальних справ, м. ін. положення німецької меншини на території Карпатської України. Прем. о. д-р Волошин підкреслив, що український нарід завжди жив у найкращій згоді з нім. меншиною, тому з нею не було й нема ніяких точок тертя.

Щоб у майбутньому — сказав далі прем'єр — об'легчити культурні й господарські взаємини з Німеччиною, уряд Карпатської України введе, як обов'язковий предмет, у всіх вищих школах німецьку мову та об'легчить молоді студії в німецьких високих школах. Буде це зокрема необхідно, заки український університет перенесеться з Праги до Хусту і розбудується як said.

"Легенда про агентури".

Львів, 26. грудня 1939.

Коли українці кажуть, що їх політика від нікого незалежна, поляки знижують на це плечима та погіршливо всміхаються: вони мають готову відповідь у заперечуванні, що українці "дискутують" німцям, що українська політика — це домена німців та що мало не все українство — це німецький агентурний відтиск. Ніколи ще поляки так сильно, як тепер, не вказали самого поняття українства з поняттям германізму, — ніколи ще не робили таких глибоких помилок у підході до української національної політики, у розумінні її суті.

Без гадань на те, яку приймемо дефініцію слова "політика", одно мабуть не підведе сумніву: практичним наслідком політики має бути поправа своєї долі, долі свого народу (держави) і тому ніхто у світі ніколи, від початку історичних часів, не робив політики для когось, тільки для себе. Яка-ж інша причина вічної близкості та змінливості союзів і пактів, тихих або химерних, що нема в історії світа двох народів (держав), які завжди були союзниками та ніколи з приємністю не ставали противниками? Ніщо інше, тільки критерій власного інтересу каже народам намічувати шляхи своєї політики, не оглядаючись на інші союзи чи супроти нікого. Ніщо інше, тільки така суть політики казала Маківськім сформулювати свою засадку "ціль осягає засоби" а який тільки у драстичний спосіб заснований мірник доброї чи злої політики — її практична доцільність. Тих засад ніхто досі не опрокинув і ж довго людськість не дійде до переконання, що осягнула максимум осяжного та нічого досконалішого вже ніхто здобути не зможе — так довго пануватимуть ті засади і так довго політика не матиме іншого значіння, інших вартостей.

Кажуть, що нема більшої помилки у політиці, як недоцінювати свого противника: з такого фальшивого погляду про вартість противника і його розум родяться найприкріші несподіванки. Здається теж, що не можна висловлювати більш ανεважливого й погіршливого свого становища до противника, як відмовити йому не то розуму, а просто інстинкту самозбереження. Не можемо пояснити собі такого польського підходу до українців та їх національної політики інакше, як тільки нехиттю поглянувши на політику проаналізувати та арешті таки раз зазнайомитися з історією української політичної думки і її напрямками. Очевидно, дискусія кінчається з мислом, коли хтось заперече нам, українцям, взагалі право вести таку політику, яка має на увазі український національний інтерес: тоді річ не але вже про політичну тактику, тільки саме про право до незалежної політики — незалежної від якогонебудь чужонаціонального чинника.

До політичних акцій належить, що коли дві партії розходяться з цієї факт може їм обом принести поважні шкоди, чи навіть тільки одному з них, тоді політична алогіка каже шукати способів знову їх наблизили. Розуміємо поведінку тих польських кол, які стоять — так мовити — на засадничому становищі, що українці це вороги, яких треба знищити, бо (як висловом Ст. Грабського) "кожна Україна буде колючим німцем". Для них алогіка каже мислити українців, як "німецьких агентів", бо кожна така класета, жадібно підконаювана польською вулицею, є тільки тактичним маневром — далі проти них шукувати і далі польсько-українські відносини загострювати. Така становище спирається на вірі в те, що можна українців знищити, коли не як нарід (етнос), то

Інтерв'ю міністра Ревая.

ЛАД І СПОКІЙ У КРАЮ. — ШЛЯХИ. — ЗЕМЕЛЬНА РЕФОРМА. — ГОСПОДАРСЬКА РОЗБУДОВА. — НАЦІОНАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ. — ВЗАЄМИНИ ЗІ СЛОВАЧЧИНОЮ ТА З ІНШИМИ СУСІДАМИ.

Як подає Пресове Бюро Карпатської України, мін. Ревай дав інтерв'ю представникові праського часопису "Народні Освобоєні", у якому на вступі осудив затії москвофільських зрадників, що намагалися віддати край під малярське володіння. На щастя їм не пощастило і карпато-українська держава усталізувалася. По всій Карпатській Україні панує лад і спокій.

Залізнична сполука з Румунією відновлена, небавом відновлять сполуку на півдні. Влада Карпатської України — говорить мін. Ревай — стоїть тепер перед найважливішими господарськими завданнями. Перш за все треба поширити цілу мережу шляхів. На весну 1939. року починається будова шляху Хуст—Свалява—Перечин, асфальтніше Перечин—Березіне.

Уряд Карпатської України підготує основну земельну й лісову реформу та змага-

тиме до оживлення домашнього промислу й торгівлі, щоб ліквідувати безробіття. Уряд сприятиме приватній підприємчості у промислі та торгівлі та подбає про фахову освіту, поширюючи мережу фахових шкіл. Вся карпато-українська інтелігенція буде вихована в національному дусі. Влада забезпечить у краю порядок і спокій.

Дальшим завданням уряду буде дефінітивно устійнити осядок влади та його розбудування і перевести повну націоналізацію культурно-господарського життя.

Всі територіальні питання між Карпатською Україною та Словаччиною можна буде вирішити на етичних основах.

В заграничній політиці, Карпатська Україна бажає собі приязної співпраці до всіма сусідами — закінчив мін. Ревай своє інтерв'ю.

Представники праських міністерств у Карп. Україні.

В Карпатській Україні перебували кілька акцій представників праських міністерств, а саме легатійний радник міністерства закордонних справ Томеш, радник із міністерства внутрішніх справ Новак та з міністерства прилюдних робіт радник Жішка. Делегати Праги перемовляли у справах: комунікаційних, соціальних та господарських. Головним завданням поїздки праських урядовців було провірити розміри та можливості співпраці чеських земель із Карпатською Україною.

"БРАТАМ ЧЕХАМ."

Карпатоукраїнська преса помістила отвертий лист адресований "До братів чехів". У тому листі сказано між іншим так: "Коли Карпатська Україна веде акцію проти чехізації, то ні-

коли не забувала, що за ті високі не може відповідати цілий чеський нарід. Віримо в безпосереднє порозуміння. Хай живе республіка чехів, словаків та українців!"

У НАЙБЛИЖЧОМУ ЧАСІ ВСІ ОСЕРЕДНІ УРЯДИ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ ПЕРЕНЕСУТЬСЯ ДО ХУСТУ.

Як подає "Фелькшер Беобахтер", до двох тижнів усі центральні уряди Карпатської України перенесуться до Хусту, до спеціально збудованих б'юроків. Даліше "Фелькшер Беобахтер" описує розбудову комунікацій на південних окраїнах Карпатської України та згадує, що цей край приготується до збільшеного руху чужинців.

Організація німецького шкільництва у Словаччині.

Державний секретар німецьких справ інж. Каріазін відіслав словацького міністра освіти Чернака з пропозицією йому домагатися щодо німецького шкільництва, які Чернак прийняв майже миттєво.

На основі цієї інтервенції, при словацьким міністерстві освіти повстане окрема німецька

секція під кермою німця, постануть три німецькі шкільні інспекторати. З німецьких паралельних клас постануть окремі школи, у трьох найбільших німецьких осередках зорганізують горожанські школи.

Дальшому і тутотім сприяють умовий розвитком

Боляк як політичний потенціал, як політичну проблему. Тому, що всі засоби ведуть до цілі, то й той наклепницький засіб був би правильний, коли б правильний був засновок, себто та есенціальна максималістична теза, що її проповідував уже Лешек Борковський: „нема Русі, єсть тільки Польща і Росія“. Перекопувати звичини тієї тези, що вона фальшива і тому фальшиві всі її висновки та всі засоби, які всеодно до бажаної цілі не доведуть, — неможливо, бо в даному випадку маємо до діла з фанатиками, до яких розумові аргументи які навіть найбільш перекопані життєві факти не мають доступу. Зате ми страшенно дивуємося всім тим полякам, які розходяться з есенцією у своєму засадничому підході до українства те, які проте радо повторюють есенційність про „агентурний“ характер української політики. Можливо не тільки пояснити квітизмом думки, які не хочеться відриватись від тих трафаретів, що їх підпороює суфлер — хочби навіть не зовсім симпатичний.

Легенда про „німецьку інтригу“ існує не від нинішнього дня. Вона то тихішала, то ставала голоснішою, залежно від кон'юнктуральних потреб всіх заінтересованих у протиукраїнській пропаганді. З приводу тієї легенди було теж уже безліч статей, м. і. на сторінках „Діла“, таких, які точно зисопували, з усіми точками над „і“, що таке незалежна українська політика і в чім вона проявляється саме на українсько-німецькому відтинку, себто, яке на-

ше політичне становище до німців, як народу, і III. Німеччини, як держави, що висунула деякі свої німецькі гасла і здійснює свої державницькі інтереси. На превеликий жаль, саме тієї, коли так треба би дещо з отих правд повторити та дещо відповідно до змінених обставин змодифікувати — надзвичайна перецукрованість цензури на пункті формулювання українцями їхніх політичних тез не дозволяє нам писати так ясно, як треба би.

Тут виходимо вже в проблему, чи і наскільки поняття державної рації, на яку покликується декрет про „охорону деяких інтересів держави“, колідує з поняттям власного національного інтересу частини громадян держави, які мають і хотять зберегти власну національну особовість, — чи може та державна рація дозволяти також і на окрему рацію національну, роблячи тільки провідні державні кола відповідальними за те, щоб обидві рації заводили у життєвій практиці до якогось наближення чи вирівняння. Бо існують історичні проблеми, яких чейже не зліквідує формула заборони чи негативізму: такою проблемою є проблема української самостійної національної політики, яка не стане іншою тоді, коли хтось буде її дискредитувати чи відмовляти їй права екзистенції. Легенда „агентурності“ тільки утруднює розв'язку тієї проблеми. І тому радимо ту легенду відкинути, не тому, що цього бажають собі українці, але тому, що вона ніякої користі не принесе і полякам.

Великий успіх

принесе Вам **реклама**
на сторінках

СВЯТ-РІЗДВЯНОГО
„ДІЛА“

Малий гріш вкладений у рекламу

100 % оплатиться 100 %

Замовлення приймає „Адміністрація „Діла“
тільки до дня 3. січня 1933 року.

Найважливіші справи міжнародної політики.

Тим з наших громадян, які у своїх думках хотіли трохи підігнати історію українського народу і який, так би мовити у програмовій черзі історичних дій, уже в найближчій будучині увидаються якісь великі історичні здвиги на Сході Європи, треба сказати, що на основі усього пресо-інформаційного матеріалу й уявляючі аналізи нинішньої політичної дійсності є фактом, що на порядок дня висунулась і своєю моментальною важливістю відсунула в тінь усі інші справи міжнародної політики: справа колоніальних домагань Німеччини та Італії. І доки ця колоніальна справа не буде так чи інакше, але на всякий випадок основно розв'язана, доти будуть в тіні та гратимуть тільки другорядну, часом допоміжну роль всі інші питання європейської політики, включно з ти-

ми проблемами, що торкаються Сходу Європи взагалі, а українського народу зокрема. Може тільки на короткий, а може й на довгий час міжнародне положення склалось так, що не Схід Європи, тільки басейн Середземного Моря і не частини Європи взагалі, а приморські області Африки стануть тепер осередками уваги й зацікавлення не тільки європейської, але і світової дипломатії.

Всупереч голосам деякої частини преси, фактичний стан загальної колоніальної проблеми такий, що Італія щойно роздумує над сконкретизуванням своїх вимог. Почує їх іменем тих, що могли ці вимоги заспокоїти, мабуть уперше англійський прем'єр Чемберлен, що з початком 1933 року приїде, між іншим у ролі колоніального медіатора, до столиці фе-

шистівської Італії. Але поставила свої колоніальні домагання до Англії та Франції з певною порозуміння з Італією, ясно, отворто і остро Німеччина: дайте назад усі довоєнні колонії в Африці! Дата вилзду Чемберлена з Риму буде зв'язана або з започаткуванням порозуміння, що стане солідною основою до спору чотирьох головних європейських держав, або і повним розривом між державами міхенського порозуміння з причини неможливості знайти без згоди в колоніальній справі. Що означає такий розрив в обставинах сучасної європейської дійсності — не важко додуматись. Тому переважає погляд, що навіть у такій важкій здається безнадійній для компромісного залягодження справі, як у справі німецьких колоніальних ревіндикаційних претензій дім до згоди між вісю Рим-Берлін та англійсько-французькою антантою.

Бо фактичний стан німецько-італійської колоніальної проблеми такий, що на відміну італійських домагань (не зв'язуючи на галі, що підніслись раз у Римі, раз у Парижі) і так тяжко дійти до згоди. Італія, яка дуже прагне мира, щоби як-так загосподарити Абіссінію, буде задоволена, якщо дадуть їй яку можливість співвирішного голосу в упріні Єврейського каналу та в опануванні зацікавленої ділки між портом Джібуті та Абіссінією. На

АНТОНІНА СТРУТИНСЬКА.

Безумний дзвонар.

(Докінчено).

По вулицях, подвір'ях і воротах загуло. Усі одвірки та вікна немов би хто обтирав барвистими квітками. На цвинтарі і базарі виляг увесь люд хрещений. Хто жив і в Бога вірував, спішки подивитись на невидане диво. Усіх нелашківість.

Посіпаки видирались на давшню.

Нараз болісно зойкнула мідь. Це непарком затворений давін на прощання обзивався до своїх вірних: Бам! Бам! Бам!... Понеслось повагом востаннє на схід і захід на південь і північ далеко-широко геть до зелених Карпат. Старі бабусі побожно хрестилися. Сколихнулось надгиснє повітря металевим риданням немаче в передчутті смерті, ніби давін душу мав. Потім покотилась розпучлива дуна й раптом замірла, мов від розриву дорогого асім могутнього серця. Якесь жіночє в гурті заголосила, у нас на очі набігли слюзи...

Та згодом долетів апід церковної покриві проналізний скрегіт цил, грюкіт сокир, анхальний бриж заліза, наче з нехальної кулі мідичного вульфуку. І кусні варварські розбивного священного металю почали падати з нечуванням доскотом на цвинтарний поміст.

Юрбу захопив дикий шал шкелоробів. Кожен новий відламок кричі зустрічав радісні оклики. Громадла найцікавіших, що збились біля самої церковної вежі, бовваніла. Робилась аж моторошно від такого збірного озвіріння.

Решта — переважно старі „бачі“ та „нені“, стояла ободалак церковного майдану ні в цих, ні в тих, годинами ведучи байдуєжські сусідські балачки, нарікання на „зайну“, жарти, майже шалених, що траплялась нагода відірватись від казани, чи варстату.

Раптом скажений вса прошина повітря: це

той навіжений Дешко гнався на порятунок розбитим дзвонам.

— А Бог би нас побив! — заскреготів десь над головами, як бісуюватий; пинівся і кляв немилосердно на два лади: по українськи й угорськи, аж було жаско від тієї поплутаної, аспидської мови, що ринула, як град каміння, немов потік з обірваної мхари.

— Батар кутя...! Людям дзвони будуть забирати?... — харчав спотвореним голосом, сопів, винахував величезним дрюком, вигрожував усім зайдам, австрійкам, найяснішому „Каройові кіравні“...“).

Босий, простоволосий, розхристаний, з локмакою в чорних волохатих ручниках, він подобав на втілення сліпої сили, що ось несподівано заступилась за свої відлічні права й не має їй стриму.

Люди метнувшись врозтіч, а він гравував, як ураган. Ні! Йшов на їх, як перст Божий, щоб карати невірних дочок і снів за збещені слятоші. Здавалось: от-от уперіть когось по тупому черепі й вражою кров'ю окропить ганьбу рідної оселі...

Юрба мов застигла в якомусь очікуванні. Втих на мить грішній стукіт сокир на давшню. Наче зрушилось десь на дні приспане громадське сумління. Севлюш приник, переводка у нестямі дух. Ось-ось тиха ріка прорве береги, змете посіпаки геть із лица землі та відвоює добро божої святині.

А Дешко кляв і кляв...

Та що це?!

Шаріко у шаленім розгоні біг просто до цвинтарних воріт.

Головна церковна брама анхалала саме на простору, квадратну площу базару, де грунт був не дуже рівний; від неспинного круговороту возів, коней, людей там сторчало потро-

ху каміння, дотого рів тигнувся здох тиф-

Один ледви помітивий для ока кивок. Дешко схитнувся всім своїм дебелим тілом до камені в ріл. Тільки й видно було, як залетіли безпорадно в повітрі білі крила його р'каві.

Неподсільний гам за хвилину прислух у салві безглузлого рокоуту: ха, ха, ха, ха, ха, ха... Люди, ніби щойно тепер пізнали „Шаріка“. Звідусіль тільки й чути було: „Дешко! Дешко! Больонд Дешко!“

Хлопці жбурляли на його грудки глин, смікали за сорочку.

А він боронився від них, як боронився ведміль — король лісової гаври, коли летілась в підступні, мислиніські тєста.

— Еліен Дешко!.. Еліен Ерегерош Яно Дешко!! — захлипалась лина від реготу крики. Ніби сповнилась чадом томаського лив Гуліш Севлюш, пустився якогось болотного чарлаша.

Вкінці мусіла амішатись у те мала і Шрі ріко під багнетами в почоті познаний пошук кував у холоду. А хоч образи анхальні, столярський маєстат, випустили його, як дурного з роду, кутко на волю.

Давоні тимчасом забрала і сіді прося і парохіальній канцелярії фіншпереша „А. Ф. мєла, залишивши урядовий папірєш та інші надії.

Життя поплило своїм руслом. А дивоні заміла.

Тільки за кілька днів можна було побачити Яноша Дешка, як йшов спиною голою при церкву й тихесенько витравив на дитин гармонію. А як люди його питали: „Шрі р'каві, Дешко?“ — він казав, що куди їм служити Богові.

*) Дешко!.. Бовнімний Дешко!

*) Фіншпереша — архаїзм.

К І Р

Львів, Уейського 6. Тел. 280-88.
СТАНІСЛАВІВ, 3-го Мах 4. П. тел. 255.
П Л Я Н И

КОШТОРИСИ
БУДОВИ

німецькому колоніальному вітнику справа багато тяжча. Німецькі колоніальні претенсії глибоко врізаються в цілу імперіальну політику Великої Британії та до-решти підкочують основи повоєнної системи, на якій побудована англійсько-французька антанта. З уваги на це можна читати у пресі, з окрема ті, що засадниче ворожо наставлена до Німеччини, що Німеччині ніколи не доведеться добровільно віддати назад свої колонії. Англія проти, Франція проти, Південна Африка проти, всі проти, ніхто за. В дійсності майже всі й майже все були проти того, чого домагалася третя Німеччина, а проте жось усе воно так було, що не зважаючи на спротив усіх Німеччина досягла завсіди чого хотіла. Здається нам, що й тепер буде

подібний кінець. А це тому, що Англія волітиме — як це нам здається — радше віддати назад кілька німецьких колоній, як заплутуватись у непосильну війну з озброєними від стін до голови тотальними державами. Англія, аж пересичена власними колоніальними проблемами, на всякій війні й у всякій війні може тільки втратити й не можна забувати також, що англійські державники ясно віддають собі справу з історичного факту, що з кожною дальшою війною, в яку перша обставина самі вилізуть британці у імперію, чимраз сильніше життєвість англійське панування в Індії, що перлина і ред-англійських доміній...

Тому треба нагадати, що матимуть рацію оптимісти, які думають, що період дипломатичної боротьби за колонії, в якій тепер входимо, не довго буде тривати й настане своя мирна, для обох сторін задовільна розв'язка, не зважаючи на зловісне крикани усього політичного й журналістичного гайвороння. Успішне поладнання колоніальної проблеми отворило нову сторінку історії, ту саме сторінку, яку адоганяють думками всі європейці, що бажали побачити також на Сході Європи справжні позитивні відносини для всіх народів без винятку.

І. П.



„Л. О. Т. О. С“, Львів, Синьовська 21.

МІН. РІБЕНТРОП ПОІДЕ ДО ВАРШАВИ.

Чеська преса подає з Берліна вістку, що Німеччина хотіла б ясно довідатися про напрямні польської політики і тому, ЯК КАЖУТЬ, НІМЕЦЬКИЙ МІНІСТР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ РІБЕНТРОП ВІДВІДАЄ ОФІШІЙНО ВАРШАВУ ШЕ НА ПОЧАТКУ СІЧНЯ 1939 р.

НОВЕ ПРАВНЕ ПОЛОЖЕННЯ ЧЕСЬКИХ ПАРТІЙ.

Чеський уряд прийняв нові постанови про правне положення політичних партій. Оснувати нову партію можна лише за згодою уряду, партії не зможуть приймати малолітніх і чужинців та будуть правними особами.

Доріо домагається, щоб розв'язати

ФРАНЦУЗЬКУ КОМУНІСТИЧНУ ПАРТІЮ.

Промовляючи на зборах французької народної партії в Парижі, заявив Доріо, що радикали після втрати підтримки марксистів можуть рахувати на підтримку правих партій лише під умовиною, що уряд:

1. розв'яже комуністичну партію,
2. переде реформу виборчої ординації,
3. змінить правне положення чужинців.

Опісля Доріо перейшов до питання з обсягу закордонної політики та ствердив, що тут необхідно діяти до порозуміння у трьох справах:

1. заключити з Італією договір про транзит італійських товарів крізь Джібутті,
2. діяти до порозуміння у справі Суецького каналу,
3. зв'язати уряд з Бургосу, бо цього вимагає інтерес Франції.

НОВА ФРАНЦУЗЬКА МОРСЬКА БАЗА НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ.

Французький уряд рішив розбудувати залізничну базу в Індонезії (на півдні від Гавай) на базу воєнної флотії.

ІТАЛІЙСЬКИЙ СЕНАТ УХВАЛИВ РАСОВИЙ ЗАКОН.

Італійський сенат прийняв расовий закон, що його вже ухвалив парламент. Опісля сенат затвердив закон про оснування палати фашистських союзів та корпорацій.

ПРОТИБРИТАНСЬКИЙ КУРС ЯПОНСЬКОЇ ПРЕСИ.

Бритійські й американські кредити для Китаю викликали гостру нагілку японської преси проти Англії.

„Кокумін-Шімбун“ погрожує, що Англія муситиме покинути свої володіння на захід від Арабського моря, крім того муситиме дати незалежність Індії, де британський флот й експлуатація загрожують мирові в Азії.

Дальше „Кокумін-Шімбун“ домагається, щоб Англія покинула свої далекосхідні морські бази Гонконг та Сингапур і закликає усунути британський імперіалізм не лише з Дал. Сходу, але також з цілої Азії.

„Німі-Ніші-Шімбун“ стверджує, що Америка й Англія намагаються примусити Японію до поступку. Гроші позичені китайському уряду пропадуть, бо їх не визнає новий японський уряд Китаю, що його небагом визнають різні держави.

„ГЕНЕРАЛЬНА ДИРЕКЦІЯ ДАЛЕКИХ ДОРІГ“.

Під такою назвою повстала при прасковому уряді установа, під проводом ген. Носека, що перейшла від міністерства публичних робіт всі компетенції, зв'язані з будовою далеких доріг для моторової комунікації. Найважливіша з цих доріг, „східно-західна“, матиме автономний бюджет.

Не тримайте безужиточно дома **ДОЛЯРІВ, ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПОЗИЧОК ТА ЦІННИХ ПАПЕРІВ.**

Переснайдіть їх в депозит де

ПРОМ-БАНКУ

Львів, ул. Гродзких 1. Тел. 292-15 і 200-15.

Охороніть цінні папери перед крадіжкою, знищенням та довідатесь про виграш згл. в речинці заінкасуєть Вам відсотки.

Різдвяна промова президента Гаха.

ПРИВІТ ДЛЯ КАРПАТСЬКИХ УКРАЇНЦІВ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ.

У латинський Святий Вечір през. Гаха вголосив перед мікрофоном промову, що її передали всі чеські та словацькі радіостанції.

На початку промови він підкреслив, що хоч республіка потерпіла важкі втрати, все таки всі три її народи залишилися у союзі та дальше співпрацюють, що вони спокійно та гідно перетривали неспокійні дні. Ці три народи втримуються, бо вони глибоко впустили корінь у батьківську землю.

Словаки потерпіли великі територіальні втрати, але здійснили свій національний ідеал. Факт, що словаки добре почувалися у спільній державі, це чималий успіх також і для цієї останньої. Цьогорічне Різдво — це початок

нової приязни між обома братніми народами. Тому през. Гаха так охоче прийняв запитання словацького уряду, щоб провести останні дні цього року у Ружомберку і Татранській Ліпці.

Опісля през. Гаха сказав по українськи: „Наші брати, карпатські українці також потерпіли великі втрати, що зблизили їх до нас та об'єднали спільною долею. Бажаю, щоб карпатські українці доказали, що вони вихісують автономні права своєї країни на свій хосен і на хосен нашої спільної республіки.“

Накінєць през. Гаха згадав про сумну долю утікачів з утрочених земель та кинув заклик, щоб усе громадянство допомогло їм.

СТАРИМ ЗВИЧАЄМ

кожний бажає з нагоди Різдва і Нового Року своїм найближчим на сторінках Св.-Різдвяного

БАЖАННЯ ДО 15 СЛІВ

коштує 2— зол.

кожне дальше слово 20 сот.

„Д І Л А“

Зголошення приймаємо тільки до дня 3 січня 1939 року. Надіслати адресно накласти разів з текстом.

Реорганізація федеративної армії.

Генерал Сировий прийняв минулого тижня представників чеської та словацької преси та заявив їм, що тепер буде переведена реорганізація федеративної армії чехів, словаків та українців.

Армію переорганізують відповідно до потреб нової федеративної республіки.

Як відомо, нова конституція передбачує створення територіальних частин із власним командуванням, значить федеративна армія матиме частини: українські, словацькі та чеські із

локальними командантами, однаке начальна команда буде спільна для цілої федеративної армії.

НОВИЙ ЧЕХО-СЛОВАЦЬКИЙ ПОСОЛ У РИМІ.

Новоіменований чесько-словацький посол при італійському уряді д-р Властомир Чермак учора приїхав до Риму. Як відомо, теперішній міністр закордонних справ Чехо-Словацьчини д-р Хвалковський довгі роки був послом при італійському уряді.

До румунської партії національної єдності приймають жидів.

Як подає „Фелькшер Beobachter“, чимало жидів вступило до новоутвореної румунської партії нац. єдності і їх туди приймає. До згаданої партії зголосялись деякі організації, як союз дрібних урядовців та землемірів і т. д.

Виконавчий комітет розв'язаної націонал-даремістичної партії рішив на тайному засіданні виключити з партії членів, які підписали заклик до оснування партії нац. єдності.

Академія Наук УССР.

Одні з національних рис українського народу — прагнення освіти. Велике пошанування, пошанування, можна сказати підхід до науки. І це за всіх часів, за всяких умов. Отже не дивно, коли забуваючи про революційні українські національні життя в Києві, одна з перших думок там була утворити найвищу національну українську наукову установу — власну Академію Наук. Може скоріше навіть думка переговорити розвинути в Академію Наук Наукове Товариство, яке вже за дореволюційних часів було прототипом Академії Наук. Та чимало перешкод, політичних, і економічних, навіть суто воєнних ставало цьому на дорозі. І шойно восени року 1918, по довгій попередній підготовчій роботі, запроваджено закон про утворення Української Академії Наук, про здійснення мрії не одного покоління. А 14. листопада Академію що відкрито.

ЗА УКРАЇНСЬКОЇ ВЛАДИ І ПЕРШОЇ ОКУПАЦІЇ.

За затвердженням тоді статутом Академії вона була найвищою науковою державною установою на Україні, під безпосереднім доглядом верховної влади. Завданням Академії було поширювати, поглиблювати наукові дисципліни, разом із тим збагачуючи їх новими відкриттями на користь людства, сприяти об'єднанню та організуванню наукової праці в Україні, допомагати утворити дослідні інститути для всіх діянок людського знання. Крім того Академія Наук, як найвища українська наукова національна установа, мала на меті всебічно до-сліджувати українську культуру, українську мову, вивчаючи сучасне й минуле України, її землі, її нарід.

Складалася Академія Наук, за її тодішнім статутом, з 3 відділів: історично-філологічного, фізично-математичного і соціальних наук. Звання академіка, як почесного за проведену вже наукову видатну діяльність, зрозуміло, позбавити нікого вже не було можна, отже було довічним.

На чолі Академії Наук стояла президія з головою — президентом Академії, заст. президентом, необхідним секретарем, а найкомпетентнішою науковою інституцією було спільне відбавлення всіх академіків, яке обирало президію та нових академіків.

За час своєї першої окупації большевики майже не звертали уваги на Академію Наук, і внутрішнє життя її йшло своїм шляхом. А по деяких роках, які рішуче не визнавали Академії, позбавили її всіляких засобів та кинули в помешкання, большевицька влада на перших своїх кроках поставилася до неї цілком толерантно, визнавши її за державну інституцію, делегуючи своїм представникам на її урочисті засідання.

АКАДЕМІЯ ПІДПОРЯДКОВАНА КОМІСАРІАТОВІ.

Правда, згодом большевики, бажаючи позбавити Академію її національного характеру, замінили назву „Українська Академія Наук“ на ішу „Всеукраїнська Академія Наук“, скорочено ВУАН. Правда вони асигнували за перших років такі жалюгідні кредити на її існування, що й академіки й численні наукові співробітники дослівно голодували. Доводилося наприклад, необхідникові академікові Миколі Біляшевському продавати піріжки на Сніжному базарі. Та без огляду на такі жалкі умови аж ролю від наукових співробітників по неоплачувані помешканнях Академії і хоч майже замерзало чорнило по підписарях, кольосальну роботу виконано за той час.

Академію Наук підпорядковано особливій інституції при народньому комісаріаті освіти — „Головнауці“. За перших років це не відбивалося на внутрішньому житті Академії, на її науковій роботі.

У 1926 р. Російську Академію Наук, яка досі стояла на одному рівні з ВУАН, переіменовано на Всесоюзну, а такий спосіб її компетенція поширилася і на УССР, в ВУАН опинилася в під-рядному до неї становищі.

НАГІНКА І АРЕШТИ.

У 1927 р. почато в большевицькій пресі отверту кампанію проти С. Єфремова, тодішнього заст. президента Академії, і Головна наука вперше не затвердила нове його обрання, а А. Кри-ського на необхідного секретаря Академії. У січні 1928 р. Головна наука доручила перевести ревізію Академії.

Ревізійна комісія з ревізорами з Харкова та за діяльною участю завідувача Київської

„окрнаросвіти“ Левицького висловилася, що в Академії цілком неправильно поставлено тематику роботи, що не заведіли по марксистськи трактувати такі історичні події, що Академію засмі-тив дуже „гантайсько-попівський елемент“, що за час усього існування Академії в ній видано тільки два числа стійної газети, тощо.

Це дало привід до відкритого походу проти Академії в большевицькій пресі. Президент Ака-демії Заболотний, академік Тутівський та її необхідний секретар Корчак-Чепурківський які користувалися в большевицьких козах певним науковим авторитетом, уживали всяких захо-дів, ішли на всілякі компроміси, аби якнебудь уритувати становище Академії.

Та восени 1929 р. заарештовано академіків Єфремова, Слабченка і чимало наукових спів-робітників Академії в приводе викриття Спілки Визволення України. Дотого помер президент Академії Заболотний, з яким окупантська влада так лічилася. У грудні того року спільне засідання академіків, зрозуміло не з доброї волі, о-брало нових академіків, що не так то багато ма-ли спільного з українською наукою, обрало Скрипника, Затонського і Шахтера. Раділа з цього приводу окупантська влада, гадаючи, що таким прищепленням комуністів до Академії пошастить знищити там національного духа.

ПОЛІТИЧНА ЧИСТКА.

Справді на першій сесії Академії в новому складі утворено статутарну комісію, щоб пере-глянути статут Академії, осуджено притягнутих до слідства, ще не засуджених товаришів.

„Робітничі бригади“, „легка кіннота“, „до-бровольці“ перевірили наукову роботу Академії. Окрема комісія за участю представників робіт-ничих селянської інспекції, профспілок та київ-ських фабрик провадила „чистку“ персонально-го складу Академії, причому зняла з роботи 25 осіб. Найближча чергова сесія Академії ухвали-ла новий статут, за яким Академія складається тільки з 2 відділів: природно-технічних і соці-ально-економічних наук. Академія Наук має за завдання спрямувати свою роботу соціального будівництва на полі української пролетарської культури. На чолі Академії стоїть Рада, яка скла-дається з академіків, молодших наукових ро-бітників, представників наркомосів, професій-них організацій і партійного осередку Академії. Академіків можна позбавити звання і прав, ко-ли вони не виконують покладених на них обо-в'язків і коли їх діяльність свідомо спрямована на шкоду соціальному союзі, або коли вона ідеологічно ворожа принципам соціалістично-го будівництва. І зараз після цього позбавлено прав і звання академіків Єфремова, Слабченка, Яворського.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ДУХ.

На президента Академії обрано академіка Богомольця, а найближча рада Академії осу-джує діяльність академіка Михайла Грушев-ського та його школи, що аважала національ-ний рух, національну ідею за стрижневє пита-ння українського історичного процесу, а раду уч-нів Грушевського змушено прилюдно хаятися в своїх „націоналістичних“ помилках.

І нікому до голови не приходило тоді, що за декілька років доведеться позбавити звання і прав Академіків: Скрипника (навіть по смер-ти), Затонського, Шахтера з приводу „націона-лістичної“ діяльності. Не вони перемогли укра-їнський національний дух, а він переміг їх, за-разив, заповнив їх.

ТЕПЕРІШНІЙ РОЗПОДІЛ.

Травлялася в житті Академії нові зміни, но-ві реформи і на початок грудня року 1938 Ака-демія прийшла, маючи назву Академія Наук УССР з трьома вже відділами: природничих і математичних наук, гуманітарних наук і техніч-них наук. На сьогодні Академія має такі науко-во-дослідні інститути — свою основну структур-ну одиницю: 1. математики, 2. фізики, 3. хемії, 4. фізичної хемії, 5. хемічної технології, 6. бі-охемії, 7. ботаніки, 8. зоології й біології, 9. гідрологічного станції, 10. мікробіології, 11. геології, 12. геофізики і гравіметричного обсер-ваторії, 13. кавічної фізіології, 14. економіки, 15. історії України, 16. української літератури (Інститут імені Шевченка), 17. археології, 18. мовознавства, 19. фольклору, 20. гідрологіч-ний, 21. будівельної механіки, 22. гірничої ме-ханіки, 23. електрозварювання.

Бібліотека Академії має близько 3 мільонів томів і є однією з найбільших в СССР.

Що писало „Діло“ 50 років тому.

Львів, 28. грудня 1922.

НІМЕЦЬКА МОВА ЗАМІСТЬ ДАНСЬКОЇ.

Міністерство освіти наказало, що в планівній Школі мовити від 1. квітня 1923 заводити по всіх на-родніх школах німецьку мову викладачу замість дан-ської.

ЧЕСЬКА МОВА ЗАМІСТЬ НІМЕЦЬКОЇ.

З Берна на Моравії повідомляють, що тамешній намісник Лейбл учить вивести чеської мови. Відпра-зидент тамешнього намісництва німець Віккер на-вступити, а на його місце має прийти чех Янушка.

З МЕТЕОРОЛОГІЇ.

Справозданні метеорологічних станцій і порів-няння даних показують, що в Австро-Угорщині пере-рісична найвища температура с в Мосторі, де заліт-буває 41 ст. Цельсія, а найнижча в Сенногороді в місті Бистриці, де взимі с — 28 ст. Ц. У нас в Галичині пере-рісично найвище в Тернові (33 ст.) і найнижше в Рахеві (— 26 ст.). Зима найхолодніша в Ярославі, де перерісично буває — 1 ст. Цельсія.

ВАЖНЕ ДЛЯ ПАНИ! Вона на плаші хостяє, суку і шовки, дешево і добре купити у фірмі **РОЖА БОТВІН** в м. Львів, ул. Ботвіна 9.

ДОСЯГНЕННЯ ВЧЕНИХ.

Академік Богомольц так пише про сучасні досягнення Академії: у діяльній математичних наук світовою популярністю користуються пра-ці академіка Крилова, академіка Граве. У діяль-ці природничих наук велике значіння мають пра-ці Інституту зоології і біології, якими керує академік Шмалгаузен. Інститут ботаніки за ос-таних років втратив видатних учених з особах померлих академіків Фомина, Вотчала, Люби-менка, Липського, але і тепер є в його складі академік Лисенко, академік Салетін, академік Холодний. В Інституті хемії провідне станови-ще займають праці академіків Платинова та Яворського. В Інституті хемічної технології низка праць академіка Шапошнікова користу-ється загальним визнанням. Інститут біохемії працює під проводом академіка Палладія. Ве-лику творчу роботу, що вводить до практич-прінеси електрозварювання, провадить ака-демік Патон. Величезне значіння мають роботи а-кадеміка Динника в діяльній механіки, тісно зв'язаної з важкою промисловістю. По гуманітар-них інститутах пророблено велику роботу щодо створення курсу історії України, побудованого на основі історичного матеріалізму. В Інституті літератури, поруч з дуже цінними працями по-до анічення історії української літератури, за-кінчують роботу „очищення текстів деяк украї-нського поета Шевченка від перекручень, що їх вніс ряд поколінь бурж. українських націоналі-стів“. „Є всі підстави думати“, що до 125-річного ювілею Академія дасть повну збірку його творів „звільнену від фальсифікації“. Недавно по-всталий інститут фольклору працює над ви-ченням народньої творчості і вже зібрав чимало дуже цінних матеріалів. Інститут мовознавства закінчує роботу над складанням російсько-укра-їнського словника. „В цій галузі немало було спроб перекручення української мови, а впроді її польонізації, штучного віддалення від бот-ної російської мови“. Поруч із цим Інститут провадить роботу для вивчення історії украї-нської мови, створення її граматики, розробле-ня правопису.

НОВІ ЧЛЕНИ ТА СПІВРОБІТНИКИ.

Ухвалою Ради народніх комісарів УССР з 22. жовтня року 1938 Академії Наук надано пра-во, у зв'язку з постананням нових вимог пере-укою, у галузі теорії і практики, о-брати 20 нових дійсних членів і 42 членів-кореспондентів Академії: до відділу природничих і математичних наук — 11 дійсних і 22 членів-кореспондентів, до відділу техніч-них наук — 6 дійсних і 10 членів-кореспонден-тів, до відділу гуманітарних наук — 3 дійсних і 16 членів-кореспондентів.

До 21. грудня наукові установи, школи, про-малескі організації висували кандидатів до А-кадемії, а потім Академія додержувалася правил свого статуту обере серед кандидатів нових членів.

15—16. грудня відбулися загальні збори А-кадемії Наук з порядком денним: про зміну ста-туту і про тематичні плани на рік 1939.

НОВИЙ СТАТУТ.

За новим статутом передбачають уже і від-діли, а саме відділи природничих і математич-

наук поділяється на два: відділ біологічних наук і відділ фізично-хімічних і математичних наук. До президії Академії входять: президент, 3 асист. президента, 4 академіки — голови відділів і 3 академіки — члени президії. Посаду неодмінного секретаря каються. За твердження тематичних планів, як не цілком задовільних вкладає на кінець січня з тим, щоб їх відповідно переробити.

Совітська влада поставила собі завдання: створити в УССР важливий осередок науки, го-

ловне практичної, такої там потрібної, випишиши в цьому все, що пахне українським духом. Минувше, сучасне і зовсім певно майбутнє Академії всерйоз говорять про неможливість цього. Наукові досліди в гуманістичній царині — література, історія, соціологія, мусять брати на увагу національні потреби, бо інакше не буде користі з цієї науки.

Хто хоче випишити ці потреби мусить тим самим випишити самі підстави наукових дослідів у таких ділянках

Г. Л.



№ 1. ЗІСНОВНИЙ
КОЛІР

Mag № 1
усуває паролі
хоронить мо-
лосі перед
випадком.

Проречиста статистика.

„Відомості Метрополії Православної“ — офіційний орган Православної Церкви — в ч. 6. містить числові дані про стан навчання православної релігії у школах любанського повітства в шкільному році 1938/39. Дані ці настільки цікаві, що не буде зайвим подати їх до ширшого відома. Згідно зі звідомленням метрополітального органу, в шістьох повітах любанського повітства є 475 шкіл, в яких учаться православні діти. З тих шкіл релігії мають 11.647 учнів у 160 школах; без науки релігії залишається 20.675 учнів у 315 школах. Шкільна влада визначила на 160 шкіл 533 години тижнево, тоді як згідно з нормальною організацією навчання повинно бути 1.658 годин тижнево.

Цей стан в окремих повітах представляється осьтак:

I.

Школи, де навчання прав. релігії

Деканати:	є	немає:
Більський	33	20
Білгородський	7	29
Холмський	44	75
Грубешівський	19	71
Томашівський	10	78
Володавський	51	34

II.

Кількість учнів, що прав. релігії

Деканати:	вчаться:	не вчаться:
Більський	1267	1851
Білгородський	343	2872
Холмський	2528	не подано
Грубешівський	1362	5855
Томашівський	851	5266
Володавський	4396	1522

Як одну причину такого сумного стану речей Метрополія каже те, що місцева шкільна влада не дає оо. настоятелям парохій дозволу на навчання православної релігії.

Варто зазначити, що декретом Президента з дня 19. XI цього року (т. 5) у шкільних установах, удержуваних шкільного або частинно на кошти держави або самоврядувань, учням православної віросповідання до 18-го року життя забезпечено науку релігії на основі загальних державних приписів.

2.

В грудні, місяці боротьби з туберкульозом, хай кожний допоможе чим може цій боротьбі: стане членом Укр. Гігієн. Г-ла, зложити зенпу на іспрадно протитуберкульозну санаторію, переплатити „Народне Здоров'я“ та словом і ділом допоможе в цій боротьбі!

РОЗЛОМ СЕРЕД ФРАНЦУСЬКИХ СОЦІАЛІСТІВ.

У Мотруж під Парижем відбувається конгрес французької соціалістичної партії. Хоча парад дуже бурхливий, танцюється у них велика розбіжність між поглядами Блюма і ген. секретаря партії Фора

Виборча відозва чотирьох політичних угруповань.

В „Українських Вістях“ появилася відозва Краєвого Виборчого Комітету, яка визнає українські політичні організації до найбільшої активності при недалеких самоврядних виборах, щоб усіма виставити самостійні українські списки кандидатів та ползати про те, аби на ці списки зібрати якнайбільше голосів. За Краєвий Виборчий Комітет цю відозву підпи-

сали: Порфир Буник, Степан Волинець, Сильвестр Герасимович, Петро Костюк, Володимир Кохан, Константин Маланько, Михайло Матчак, Мілена Рудницька, д-р Рудольф Скибинський, д-р Володимир Старосельський, д-р Матвій Стахів, Олена Шепарович.

Реєструємо це з інформаційного обов'язку.

— 0 —

Чи зворот до кращого серед польської молоді.

Варшава 23. грудня.

Два дні тому одна з варшавських пресо-інформаційних агенцій, а саме „АСІ“ („Агенція Сполучено-Інформаційна“), видавана б. керівниками „Легіону Молодих“, пустила до польської преси отакі інформаційну „бомбу“:

„Група суспільних діячів і представників кількох організацій приготувала велику декла-

рацію, яку виходить, ту вістку сфабрикували тенденційно з метою загаломувати всі помірковані польські пресові голоси в українській справі та змусити цілу варшавську пресу, коли не поборювати, то бодай набрати води в рот в немилий українській справі. Факт, що таку вістку подала агенція, зближена до новозаснованої ліберальної в національному питанні політичної групи „Легіон Молодих Польської“ пояснюють непередуманим бажанням цієї агенції популяризувати себе будьякими способами.

На ділі, „Сєв“ і „Віці“, та передовсім ці останні під обережною кермою ред. Нецькі займають відання строго-об'єктивне становище до українців. „Політика“ не від них зближується з „Фалангою“ та народ-радикальним „Післомом“ Б. Писецького на ґрунті протимосковських концепцій, як це видно по статтях п. Квасеборського у репрезентативному основівському місячнику.

Щодо „Зєсполу“, то цей орган на послугах лів. Поляковського дійсно, перейшовши в руки „Легіону Молодих Польської“ з п. Мрозовичем на чолі — розпочав помішувати твердіші статті в українській справі, але вони не перешкоджають йому час-до-часу давати 200-зілотковий ультра-єврейський протин-український матеріал.

У Варшаві серед поважних пресових кола існують дійсно спроби створити певну, незалежну організаційно групу — порозуміння журналістів зацікавлених українською тематикою. До цього порозуміння увійшли би представники польської преси від демократичної „Ори на у-горже“ аж до католицьких і радикально-народних виданців.

Заходом того порозуміння має бути м. і. організований в недовзі цикл відчитів про українську актуальну справу.

Як довідуюся, вістки польської преси про задуману бущину владою ліквідацію польсько-українського Союзу Волинської Молоді не мають поважних підстав і обесцеляються на єврейських бажаннях. На ділі — агадана організація має записану підтримку між Поляковського.

КТВ.

В ЖЕ ПОЯВИВСЯ
У ТОМ ПОВІСТИ

ВАСИЛЯ МАСЮТИНА

ПАРІВНА НЕФРЕТА

основаної на сензаційному відкритті
гробу єгипетського фараона Тутен-
гамона.

ЦНА П. ТОМУ ЗОЛ. 250.

Дістанете у Видавництві „Діло“, Львів.
Ринок 10, або у всіх книгарнях краю.

тацію якнайтіснішої співпраці з українцями над українською проблемою у Польщі та українсько-польським співжитті. Декларация, яку підпишуть м. ін. „Сєв“, „Віці“ як і групи, що гуртуються довкола часописів „Зєспул“, „Політика“, „Фаланга“ і ін., має повстати в перших днях січня“.

Не треба їй додавати, що така вістка наробила багато шуму у варшавському політично-пресовому світі, викликавши у деякого негалий гострі протести і занепокоєння. Найголовніше — арозуміло — задротестували крайовий „ІНП“. Одначе найбільше були заклопочані агаданою „Інформацією“ членистий у ній редакції, а одна з них, а саме ред. антових „Віці“ подала вже навіть через широку поширену прес. аграрну агенцію категоричне дementi.

Добірні видання Видавництва „Діло“

- 1) Др. К. Левицький: УКРАЇНСЬКА ПОЛІТИКА, два томи 2.50
- 2) Др. Е. 2.50
- 3) Др. В. 1.50
- 4) В. Кошар-Віницький: СТАРИЦЬКА І ЛИСЕННИ 0.80
- 5) Франц Аляхнович: У ЛІТ НА СОЛЮКАХ, спогади видання 1.50
- 6) Михайло Волинець: ШЕРЕНКО І ПОСІДНА РЕГІОНА, літер. варіант 0.50
- 7) Михайло Волинець: БЕЗІСІ І КИЇВСЬКИЙ, літер. варіант 0.40
- 8) Михайло Рудницький: МОЖІ ДІВІСІ І ФОРМОВІ, літер. варіант 1.20
- 9) М. Рудницький: ВІД АНГЛОГО ДО ЗЕМЛЮВАННЯ, літ. вар. 1.20
- 10) Ірина Вайс: ХОМЯЧІНІ СЕРЦЯ, повість 1.20
- 11) Василь Софронів-Левицький: ЛІНІСЬКА ОПУТА, повість 1.20
- 12) Преспер Мерієв: ПЛАМІНІСТА КІМНАТА, повість 1.20
- 13) Володимир Острозький: СМІХ ЗЕМЛІ, оповідання 0.50
- 14) Михайло Матвій-Маланько: КРИЗІ ДІМІ І ЗГАР, оповідання 0.50
- 15) Гордієвський: БЕЗПРИТІВ, оповідання 1.20
- 16) Іван Черняк: НА СХОДІ МІН, повість 1.20
- 17) Девід Луківич: Я І БІЛІШЧИНІ, повість 1.50
- 18) Улас Самчук: ВІСНАВІДНИЙ РАЙ, повість 1.50
- 19) Софія Яблоńska: В ПРАДІ ОШО І РІНО, репортаж з Києва 2.50
- 20) Д. Ореліан: МОРТИНІ, повість 2.50
- 21) Омире Баззак: ЧАРОВНИЦА ШПРА, повість 2.50
- 22) Василь Масютина: ДІА І ОДНОГО, повість, два томи 3.60

- 23) Ольга Кофаліська: АПОСТОЛ ЧОРНІ, повість, два томи 3.60
- 24) Кості Гамука: ПІД ОСИНИМИ ЗОРНИМИ, повість 2.50
- 25) Ірина Бульбінська: НЕ ЧОЛОНІ ДІВІСІ НА ПАНА, повість 2.50
- 26) Сашко Гурман: ЛЮБОВ ОШОВІТА ПРЕКІСІ, повість 2.50
- 27) Володимир Білчик: ЗОЛОТА СІМЧОКА, повість 2.50
- 28) Юрій Косяк: КІДЬСЬ АРШІНІ, повість 1.50
- 29) Іван Зубенко: КІТКА НА БАТІ, повість 1.50
- 30) Євген Демієв: ТРИ ПОРТРЕТИ, літер. збірка 2.20
- 31) Федір Дудак: ДІМНАТА ОМАНДІНІХ ДІВ, повість 2.50
- 32) Ірина Демієв: ЧОРНА ІДІА „Молодий Мис“, повість 2.50
- 33) Іван Гурман: НАПОЛОНІ І УКРАЇНА, в поглядних зображеннях 2.50
- 34) Юрій Косяк: ЧАД, повість 2.50
- 35) Михайло Писаківський: ГРЕЦІЯ — ВОІТІ ЖІТТІ, оповідання 2.50
- 36) Богдан Левицький: ДО ЗАВАДІВ, повість 2.50
- 37) Тереза Геленко: РІДНА, повість 2.50
- 38) Ольга Писаківська: ГАНІСЬКА ІДІА ДО МІСТА, повість 2.50
- 39) Юрій Косяк: ОДІН ПАЛІТІ, повість, два томи 4.50
- 40) Омире Баззак: УТРАЧЕНІ СЛОВА, повість, два томи 4.50
- 41) Дарія Ярославська: ПІДІВІ ІДІА ДОСАДІ, повість 2.50

ЧИТАЛЬНИМ, КРУЖОМ „РІДНОЇ ШКОЛИ“ І Іншим Товариствам І Установам
давати при бажанні заповнений перелік робити.

Замовляти: Видавництво „Діло“, Львів, Ринок ч. 10. П. п.

Сторінка без політики.

Величезний резерват у горах Саяну.

Совітська преса подає, що в ланцюзі гір Саяну на Сибірі повстав один із найбільших у світі заповідників.

Над непрохідною тайгою вирости хмародерні вершки, що їх ціле літо покривають білі плями вічних снігів. Від початку вересня сніг покриває ті верхи вже грубою верствою. Прегарні гутарські озера обведені ланцюгом лісних гір — це улюблене місце реніферів. Половини прикриває величезна трава, що в ній навіть вершник може скритися. Вище тягнеться хуцра й косогорівня, гірські ріки з кришталю-холодною водою, малі озера, що в них множаться стада диких гусей. Часто можна стрінути хатинки, що їх покинули пустельники-мандрильники. До тих хат підходять звірята шу-

каючи за соєю. Гори є прибіжищем для різного роду звірини: медведів, зубра, дикого реніфера, лося й соболя.

Соболі, що його майже довісім винищили в цілому світі, можна там ще доволі часто стрінути. Футро цієї звірини займає на світовому ринку таке місце, як нпр. бриліант серед дорожніх каменів. Щоб зберегти соболя від певної загрози, створено в горах Саяну величезний гірський заповідник, який займає простір 1,100.000 га.

Заповідник в горах Саяну є одним із найбільших совітських 35 заповідників. Що до величини він уступає лиш Сигот-аліпському заповідникові на Далекому Сході.

— о —

Оригінальна маніфестація.

"Таймс" подає спомини одного зі своїх співробітників про незвичайно цікаву подію з часів світової війни.

У Бельгії ждали з великим схвилюванням приступлення Італії до війни по боці антант. Ходили вістки, що Італія готується до війни, що вона вже готова, що щаслива подія повинна прийти ось-ось. Однак німецька влада, яка адмініструвала окуповану територію, вперто спростовувала всі такі погослови.

У той день, коли війні Італія виступила,

цензура рішуче заборонила брісельським часописам повідомити про те мешканців. Очевидно, про те й мови не було, щоб можна було вивісити прапори. Однак вістка ширилася лисавкою по місті. І негайно, наче на змову, у всіх крамницях, у всіх вікнах появилися італійські макарони, сирі, варені, довгі й короткі, скручені і прості.

Це була одинока можлива маніфестація, що собі на неї могли брісельці дозволити в честь нового союзника.

Дивогляди на англійських залізницях.

Англійська преса подає кілька оригінальних подій, що трапилися недавно на англійських залізницях.

На підміській лінії Лондону появилася недавно поїзд, який затримувалася на всіх станціях, однак ніхто не пасажир до нього не вів, ні не вів. Крім обслусти, в поїзді не було нікого. Незвичайний поїзд робив несамолюбне враження та викликав смудування всіх урядовців тієї залізничної лінії.

Як пізніше виявилося, був це спеціальний поїзд, що мав перевозити глядачів на змагання колавого м'яча, які мали відбутися в місцевості Форест оф Дін. Метч відклали, про що теж преса повідомила, але дирекція залізничної поїзду не відкликала.

Знову інша оригінальна пригода стримала рух поїздів підземної залізнички на станції Пірбері:

Піс одного з пасажирів, великий вівчар гонився за мишею та попав між завішеною на підкладах рейку та між землею. Залізши туди, він не міг далі лізти, ні вилізти. Очевидно, поїзд, який переїздив би, притискаючи рейку, був би розчавив собаку хребет. Щоб пса увільнити, треба було розкручувати рейку, що тривало довгий час. Внаслідок цієї дрібної події поїзди припинили свій біг на довгий час.

Знову машиніст, який вів поїзд до Епсом, забув задержатися на станції Стонлей. Через його забудькуватість 20 пасажирів мусіло вертатися до Стонлей іншим поїздом.

Скарбничка. що має 1663 роки.

Недалеко від Кортене, де цього літа переводили археологічні розкопки з ініціативи французького міністерства освіти, зроблено незвичайно цікаву знахідку. В громаді Вінес селянин Микола Коде виявив у полі підчас праці зі своїм наймитом бронзовий горнець із залізним перстнем та мідною накривною.

Виявилося, що той горнець був скарбничкою, яка містила в собі 10.000 бронзових монет та 1 срібну монету. Всі монети з 267, 268 і 276 р. нашої доби. Оцінюючи по всіх датах скарбничку закопали в землю у 276 р. у році першого більшого нападу герман на римську Галію.

Коли мала княжна стратить апетит.

"Сандей Експрес" повідомляє із Софії, що п'ятилітня княжна Марія Люїза, донечка болгарського короля Бориса стратила недавно апетит і не хотіла їсти.

Король Борис почав запрошувати цілий тиждень 8 білих дітей, які сідали до обіду з малою княжною. Стіл заставляли різного роду стравами, діти засідали за столом, однак княж

на перших два дні лиш пригадалася зацікавлена, як гості з'їдали все, що перед ними стояло. Третього дня вона сама спробувала їсти разом із гостями. На четвертий день мала княжна замітала їжу вже з меншим апетитом, ніж її гості.

Тепер мала княжна віднашла свій апетит.

Єдина у світі жінка коминяр.

Мабуть єдиною у світі жінкою-коминярем є пані Алісія Кіней із містечка Раббі в Англії.

Алісія Кіней познайомилася з коминярством уже як 15-літня паничка, бо її батько був коминярем і тому, що не мав сил користуватися її поміччю. Заміж вийшла Алісія теж за коминяра, чоловіка її батька. Муж загинув трагічною смертю, залишивши з дачу. Алісія Кіней опи-

нилася з двома діточками без ніяких засобів до життя і тому рішуче обняти становниче мужа, який був громадським коминярем. Тепер молода коминярка їздить мотоциклом та возить у причепі всі потрібні прилади й обслуговує всі домівки в Раббі та в околиці. Небагато вона святкувала своєрідний ювілей, а саме день, в якому вона вичистить тисячний комин.

Присилайте передплату!

500 поїздів з устрицями.

У Франції прийнявся звичай починати вечерю на Свят-Венір від устриць. Тому теж між 20 і 23-грудня до Парижа їде кількасот окремих поїздів, що везуть свіжі устриці з Бретані.

Справжній сезон устриць триває у Франції від 1. вересня до 1. травня. Сама частина цієї консумції припадає на час Різдва. Але не для цілої Франції поверх 70 мільйонів штук устриць.

Минулого року приїхало до Парижа з 500 окремих поїздів з устрицями понад півмільйона Різдва.

Від окулярів стратив слух.

Один столяр у Копенгагені стратив слух, бо носив окуляри.

Той столяр купив собі окуляри, оправлені в дешеву металеву оправу, яка імітувала золото. По якомусь часі столяр запримітив, що з вушми напущала йому шкіра. Він пішов до лікаря, однак лікар його заспокоїв, заявляючи, що хвороба повстала внаслідок локального подразнення шкіри, що його спричинили окуляри.

На жаль, діячоза лікаря виявилася думка поверховна. По обох боках голови витворилися столареві два величезні боляки, які спричинили небезпечне затравлення крові. Негайно операція урятувала столареві життя, однак слух стратив він на завжди.

RADIO

найновіші моделі
на рік 1935
відбірники

CAPELLO
ELEKTRIT
HORNUPHON

РАДІО ЦЕНТРАЛЯ

Йосиф Тіссер
Львів, ШАНОВНИ 1
2871-13

ВЕСЕЛЕ.

ПІЯНИЦЯ.

П'яниця блукає по вулицях. Його затримав поліцейський:

- Куди йдете?
- Не... знаю.
- Як називається?
- Не... знаю.

— Пане, не кпіть собі. Якщо не пригадате собі свого прізвища, ні адреси, арештуйте нас та заведи на комісаріат.

Під такою загрозою п'яниця намагався і усіх сил пригадати собі такі важкі дані про свою особу.

— Пане уряд — жінці каже — їдьте в Кризу вулицю під ч. 22 та запитайте сторожів чи добродій Гикавий вернувся домі. Якщо не вернувся, значить — це я. А якщо вернувся.

Підхмелений бізлаха дивиться з розумом на поліцейста:

— ... то... тоді вже зовсім не знаю, як звиваюся!

ТОЧНІ ІНФОРМАЦІЇ.

Одного дня Кінлінг, переїздячи через пис, знайшов у ньому на своє преселіне судг ланним вістку про свою смерть.

Кінлінг підійшов весело до тієї "жінки" і написав до начального редактора:

"Ваш часопис повідомляє про мою смерть. А що ваш часопис має значайно добрі інформації, то мабуть і ця вістка правдива. Тому прошу викреслити мою передплату, яка за той світі для мене зовсім безцільна".

У РЕСТОРАНІ.

— Пане старший, чому всі кельнери так грієчє заохочують гостей до риб в калюш?

— Якщо гості її не їдять, то вони їдять тільки для нас кельнерів і ми тоді будемо їсти її вісти... під примусом.

ТЕ САМЕ Я НЕ ТЕ САМЕ.

— Чому, мажусю, краєш мені так великий торт?

— Це не для тебе, для Слави.

— Для неї так багато?

У ПРОВІНЦІОНАЛЬНОМУ РЕСТОРАНІ.
Кельнер: Ви запитали на гуску, як зійти про мене.

Гість: Цеж мене, адже я вас не їм.

Бретонський автономістичний рух.

Недавно французький суд засудив на в'язницю двох редакторів центрального органу бретонських автономістів, кілька днів опісля в місті Бретані вилетів в повітря пам'ятник зауки Бретані з Францією. Цей атентат, який не є першим, завернув увагу широких кола на бретонський сепаратистичний рух. Бретонський сепаратизм, як його називають у Франції, автономізм, створюється не з учорашнього дня. Бретанію приєднали до Франції в 1532 році, подібним способом, як Литву до Польщі. Бретонська княгиня Анна вийшла заміж за французького короля Людовика VIII і принесла як посаг державу, в той час незалежну. Бретонці, які є з похоронених кельти, себто ближчі до ірландців ніж до французів, не виявляли великого спротиву проти цієї зауки і жили з французами досить мирно, але зберегли свої звичаї і свою мову, яка є однією з найстаріших в світі. Перед війною цей бретонський автономізм досить мирний характер. Бретонці говорили по-своєму, але знали по-французьки і проти французів не виявляли ворожості; це можна пояснити тим, що їхня культура спинилась більш менш на рівні 16-го століття. Час від часу з'являлись книжечки друковані бретонською мовою та сфемерні журна-

ли, але в такім розмірі, що це не могло створити ані літератури, ані окремої культури. Шойно по світовій війні, в часі загального скріплення національних рухів, бретонські автономісти змінили свою діяльність та перейшли до терористичної акції. Їхній центральний орган у Рені „Breizh Atao" почав закликаати до повного відокремлення від Франції. Прийшла ціла низка замахів. Деякі були мирного характеру: бретонці мастили фарбою урядові пам'ятники та будови, але деякі були шалом повстання. Нпр. у день 400. роковин прилучення Бретанії до Франції вилетів у повітря пам'ятник об'єднання в Рені. В тім-же 1932 р. автономісти висадили у повітря міст, яким мав переїхати потяг з урядовими особами, які їхали на свято в Нант. Кілька років потім підпалено префектури в усіх головних містах Бретанії. Нарешті влада звернула на це увагу, і провідників руху Лебове і Морде арештовано та засуджено на кілька місяців в'язниці. У відповідь на це автономісти висадили у повітря ще один пам'ятник. Заходи уряду ще не відомі, і тепер ще годі сказати, чи набере цей рух національної сили, чи залишиться справою невеличкого гурту інтелігентів.

М. Тростянский (Офіор).

РЕНТГЕНИ, ДІАТЕРМІ, МІКРОСКОПИ

порушає український склад лікарських інструментів і ветеринарних приладів

О. МАЦЯК і С-ка

Доставець Українського Шпиталу
Львів, ул. Валова 27. — Тел. 116-60.

Чайковичі — наш Люрд.

15. грудня 1937. р., отже рік тому, люди побачили дивний образ Богоматери зі Сином на руках у селі Чайковичах. Чайковичі — це село, віддалене 6 кілометрів від зал. станції Рудки. Та, в якій з'явився образ, чи не найбільша в краї. Вона має всього 2 вікна, зі 6 невеликими шибками у кожному. І ось на одній з них, мало що невеличкій, але ще й надбитій та надшуканій, витворився чудесний образ. Це справді є євангельському стилі: мимохіть згадується Вифаємська сцена з маленьким Ісусом у наслух. Чайковичський образ — подвійний, себто його видно з обох сторін: як дивитися на образ в середині хати і таксамо, а може і краще, зовні, знадвору. Образ появився не відразу: він по'явився, то зникав; його було видно то краще, то гірше.

Треба просто признати, що наука не всміє пояснити, як природним шляхом міг би повстати такий образ. Але сучасний інтелігент з його раціоналістично-матеріалістичним світоглядом не може признати чуда. Він радше спробує заперечити дійсність, як ось той кореспондент „Львівської Польської", що нібито у Чайковичах нічого не бачив, хоч сотні тисяч людей такий образ добре бачать. Інші задовольняються поіричним поясненням, яке властиво не тільки нічого не пояснює, а ще більше затемнює справу. Як ото можна було почути, що образ у Чайковичах — це фотографічна кліша або малюнок на шклі.

Це смішна та безцеремонно-неетична гіпотеза. Вона не тільки не пояснює процесу появи образу, того, що він то з'являвся то зникав, але ще й зраджує кілька інших незрозумілих фактів: звідкиж з'явилась така кліша або малюнок, чи взагалі як могла повстати така кліша, а якщо і могла, то хто і як спровадив її до Чайковичів? У дальшому ця гіпотеза супонує чайковичанам спробу жхливо-неймовірного обману. Тимчасом у дійсності було саме навпаки. Чайковичі після появи образу морально перетворились і перш за все там зродилася глибока та жива віра. А переліток у Чайковичах та його околиці планував комунізм з його безбожництвом. Навіть досі ще видно сліди його існування — пооблаштовані придорожні фігури та арешти. Чи міг би обман, свідомо та навмисно застосований, мати саме такі наслідки? Справді не було б ні більше чуда, як сама поява образу. Так ото безнадійно заплутався розум раціоналіста-інтелігента у свого бажання неувати чуда.

Дивні ті пояснення, що не приймають під увагу всіх обставин явища та безцеремонно відкидають те, що їм невідомо. При поясненні

чайковичського образу не можна поминути побіч способу, в який витворився образ, і самої концепції. А вона незвичайна. Матір Божа пробила меч, хоч вона держить на руках ще малого Сина. Ніодин мистець не впав на таку думку: ще Христос-Дитятко на руках своєї Матери, а вже „меч проходить через її душу", як на Голгофті. З рани, де виходить меч, паде кров; отже це Матір Божа Стигматичка. Над головою Божої Матінки та її Сина — корона; по боках образу орнамент, під образом, якби складова частина орнаменту, неглибоким піктоном лежить постать. Це малюнок стигматички Евстахії Бохняк, так, як вона знята на фотографії під час хрестної екстази: вгору на подушки розкинуті руки. Цей малюнок — начеб підпис маляра-автора під образом, бо нерукотворний образ Матери Божої у Чайковичах витворила саме Евстахія Бохняк, „найбільша стигматичка світу, що їй подібної не було і не буде — перша й остання". Що Чайковичі — діло її рух, чули ми ріжноманітні чудесні свідчення під час її екстаз. Таксамо однозгідно свідчать про це і всі інші інші стигматички: Настя Волошин (черниця), 12-літня Галина Труба, 13-літня Ольга Волошин зі Стрия та Парвня Наконечна. А не можна так легко, махнувши рукою, перейти над цими свідченнями. Адже Римська Церква знає аж 360 випадків стигматизації. Але й колиб застосувати звичайну методи, як при розгляді літературних творів, то чейже нікому іншому, як тільки стигматичці, не прийшла б до голови сама ідея про образ Стигматизованої Матери Божої. Це психологічно найбільш зрозуміле. Але для кого всіх цих доказів за мало, той нехай прийме під увагу ще одне. Саме по випадкам Евстахії Бохняк відкопали у хаті коло вікна з образом Богоматери джерело. Вода з нього відпливає до другої криниці у віддалі кільканадцятьох метрів за хатою. Там колись була криниця, але її згодом засипали, бо вона була непридатна, і шойно тепер відкопали, як витримало джерело з цілющою водою у самій хаті. Хто міг припускати, що в самій хаті існує джерело? А Евстахія Бохняк, що ніколи перед тим не була у Чайковичах, що ось уже 14 літ непорушно лежить на постелі, бо має алергічний хребет, — не тільки знала про це, але й точно окреслила, де і на якій глибині віднайдує цю воду.

„Нема на світі більш цілючої води", а „Чайковичі мають стати славніші від Люру". Вже було в Чайковичах кількадесяті чудесні оздоровлення. Між іншим ще невідомі і святі у Чайковичах все можна бачити коло образу Богоматери і Сина, що постійно живе у Дрогобичі. Він пов-

них 5 літ не міг порушити ногами; лікарі були безсильні йому допомогти і тільки Чайковичі та Евстахія Бохняк його оздоровили. Цей зв'язок між Евстахією Бохняк та Чайковичами все виступає наверх у багатьох випадках чудесних оздоровлень у Чайковичах: одного не можна відділити від другого. І це — останній доказ, що Чайковичі — діло Евстахії Бохняк. У кожному разі Чайковичі виразніше та сильніше зв'язані з Евстахією Бохняк, ніж Люрд з іменем св. Бернадетти.

Хтож це Евстахія Бохняк? Вона родом з Кристинополя, стигматичкою прийшла на світ, мала всі стигматичні рани, від яких лишилися великі близи, шодня має екстази; вона другий рік нічого не їсть і не п'є, вона оздоровила з найтяжчих недуг багато хорих, обновила безліч образів, особливо на Волині і під більшевниками, вона витворила духом кілька образів на шклі. Крім Чайкович дуже цікавий та незвичайний своєю композицією образ св. Трійці у с. Тершакові, що його появу наперед заповіла в екстазі Е. Бохняк. Тершаки — село віддалене 20 з чимось кілометрів від Рудок.

Якже все це може бути?

Відповідь на це питання можете знайти в Євангелії. Там стоїть чорним на білому: „Знаменія віруючим сія будуть: іменем Моїм бисі ізженут; язик возглаголює нови; змія возмуть, аще што смертне іспіють, не вредит їм; на недужия руки возложат і здраві будут". (Єв. Марка 16 гл. 17 ст.). Або в іншому місці, під час прощальної вечері: „Амінь, амінь — глаголю вам: віруючі в мя діла, якже аз творю, і той сотворит і больша сих сотворит". (Єв. Йоана 14 гл. 12 ст.). Так стоїть в Євангелії. Але чи не має рації Мережковський, коли говорить у своїй книжці про св. Франціска з Асизу: „Нам здається Євангеліє тим, що було і чого вже нема і правдоподібно не буде, а йому (Франціскові) тим, що було, є і буде завжди".

На щастя, не для всіх Євангеліє стало мертвою буквою. Слава Чайкович широко пішла у нашому народі. У Чайковичах перебувало понад 100 тисяч народу, в тому кількості прочан з найдалших закутін Волині й Полісся. І слава ця росте: Чайковичі стають нашим Люрдом.

Сергій Хруцький.

З нагоди Свят порушає по знижених цінах
жіночі і мужеські одяги
ШАПІРА вул. Личаківська, 3

Запад більшевизму в Узбекістані.

Самаркандський обком подав до відомства ЦК КП(б) Узбекістану, що з 249-ох партійних організацій 111 працювали неадекватно. При комплектуванні апарату зроблено багато помилок і тому довелось змінити багато партійних робітників. Постанову про вивчення московської мови в немосковських школах виконано в Самарканді формально. В багатьох школах московської мови не вчили з огляду на брак учителів. Ані самаркандський горком ані обком партії не переірали, як переводять у життя ЦК КП(б) Узбекістану про навчання московської мови. Боротьби проти наклепів обласної партійної організації не проводили. На засіданні бюро партії звернено особливу увагу на боротьбу проти бухарсько-троцькіських та національно-фашистських банд, які уладили свої кубла в Самарканді. Боротьба ця але вже майже двадцять років, але даремно. (Офіор).

Старшини — анальфабети.

„Правда" з 9. ц. м. містить статтю керівника окремої київської воєнної округи, який між іншим пише так: „Помилки у пропаганді, на які акцитував ЦК, поміті також і в наших воєнних відділах. Пропаганду доручують часто людям, які до неї нездібні. В одній групі старшин, яка займається вивченням історії, є люди, що мають середню освіту, але є й такі, що покінчили лише 3 класи народної школи. Деякі старшини мучаться над історією з 1928. р., але далі революційної доби не пішли і... втрачали всю надію вивчити цю історію. Керманичі групи Козирев заявив напр., що він боїться на власну руку студіювати історію, не маючи потрібних матеріалів. З 24-ох пропагандистів, які провадили пропаганду в київських воєнних відділах, лише 4-ох визнано здібними провадити її далі." (Офіор).

УКРАЇНСЬКИЙ ПРОДУКТ



О. ЛЕВИЦЬКА І СНА
ЛВІВ, КОРДЕЦЬКОГО 51.

тижні по обвинуваченні бл. п. полк. Евгена Коновальця висловився у привабливості більше осіб, ніж якими був теж Василь Ковалишин, зневажливо про бл. п. полк. Коновальця. Висхід акт обвинувачення каже, що підозрювання києнине на Шкурі, Онушка і товаришів виявилось несправданим, бо всі вони вказали своє алібі. У свідстві конфронтовано свідків з підсудними, але нічого з них свідки не пізнали.

Зізнання підсудних і свідків.

На розправі всі підсудні заперечили вину. Не мали ніяких причин до обвинувачення Шевця. Зрештою Шевець був особово, якою можна було цікавитись. Він був кілька разів замішаний у справі крадіжки коней, був теж кільканадцять разів караний за це.

Переслухавши на розправі свідки оборони вказали алібі підсудних. Зате переслухана Анна Шевець та інші члени родини змінили свої зізнання, заперечуючи рішуче, що в нападі брав участь Петро Костів і Дмитро Семчишин. Іх Анна Шевець навіть рішуче пізнала. Досі не говорила про це, хоч зізнавала у свідстві під присягою, нібито тому, бо боялася помсти ОУН, а тепер уже не боїться. Слухавши як свідки поліцейські "ордали", що Анна Шевець вже в дохідженніх напад підсудних, але не говорила, і робила ч. жінки, що боїться говорити правду.

Присуд.

У суботу 24. п. м. трибунал оголосив присуд, яким засудив Петра Костева і Дмитра Семчишина за злочин зі ст. 225 § 1 к. к. на кару по 15 років в'язниці, за злочин зі ст. 97 § 1 к. к. на кару в'язниці по 10 років, при чому спільну кару обом вимірив суд по 15 років і відобразив їм права на 15 років. Далі трибунал засудив за злочин зі ст. 97 § 1 к. к. Василя Іванюка і Миколу Безпалюка на кару по 6 літ в'язниці, Михайла Семчишина на 10 років, і Миколу Семчишина на 8 років в'язниці та позбавлення громадян. прав. Трибунал увільнив усіх від коштів з підс. Василя Ковалишина увільнив від вини та казни.

Трибуналові проводив суддя Л. Польний, обвинувачував прок. Вежбицький. Підсудних бороновили: проф. д-р Старосольський зі Львова, д-р Франц Бабик, д-р Володимир Бемко і д-р Франц Коковський — адвокати з Бережан.

ЗА ПРИНАЛЕЖНІСТЬ ДО ОУН.

Дня 9. грудня ц. р. відбулася перед трибуналом окружного суду у Стрию розправа шістьох молодих українців, яких прокуратор притягнув до відповідальності за ширення агітацій ОУН і за приналежність до ОУН. (За злочин зі ст. 97 § 1 к. к.). На лаві підсудних засіли: 1) Микола Крайник, 2) Іван Лаврів — оба з Турі, пов. Долина, 3) Василь Вахів з Ракова, пов. Долина, 4) Андрій Будник з Тростинця, пов. Долина, 5) Іван Лаврів і Тимко Галів, оба з Белеза, пов. Долина.

По розправі трибунал засудив Миколу Крайника, Івана Лаврова з Турі, Івана Лаврова з Белеза і Тимка Галіва по 6 років в'язниці, Василя Вахова та Андрія Будника по 5 років в'язниці. Підсудних бороновили: д-р А. Гарасимів, д-р Калуський, м-р Д. Янів зі Стрия і д-р Ст. Шухевич зі Львова. Засуджені згодилися апелювати.

ПРИСУД У СЕНЗАЦІЙНИМ ПРОЦЕСІ В ПІНСЬКУ.

У відомому процесі проти Михайла Василюка і 18-ох товаришів, звіт з якого наші читачі вже аналізували з репортажу нашого власного кореспондента з недавнього (286) числа "Діла",

трибунал окружного суду в Пінську оголосив такий присуд: 35-літнього Михайла Василюка трибунал засудив на 12 років в'язниці за безбратне зорганізування збройного союзу з метою нелегального переходу польсько-східного кордону, його 18 товаришів засудив на кару від 2-х до 8-ох років в'язниці. Засуджені прийняли присуд спокійно.

Дописи.

КОПИЧИНЦІ.

Дитячий св. Миколай. Для 18. XII. п. р. влаштувала Управа "Р. Ш." в Копичинцях для шкільних дітей святого Миколая з роздачею дарунків, яку попередила коротенька сповістка, що її відіграла дитвора "Р. Ш." Співачка зробила гарне враження. Всі діти першої класи дістали однакові даруночки в заперованих торбачках, старшим дітям роздали св. Миколай дещо різними в дитячого убранні. Малі діти з неспокійним цікавством на даруночок для себе, а дівчата їх бачили з радості, коли чули своє ім'я, виголошуване св. Миколою. Оскільки радість з малюнком лише скоро зникла, коли ті малі громадянки побачили, що дещо діти дістали кіздки, а одні з них аж кільканадцять даруночків від св. Миколая. Всі одержавші тільки одні даруночки з жалем виходили зі залу і заздрим очом споглядали на одержавших великим числом дарунків та в порозі до дому питали своїх родичів, чому то той хлопчик, чи та дівчинка дістала так багато даруночків, а я тільки один. — На будуче повинні розсудити всіх дітей, а також управа школи пам'ятати, що якщо улаштуємо св. Миколу виключно для дітей, то в такому разі кожна дитина повинна дістати тільки по одному даруночку, бо інакше у дітей вроджується заздрість, а також великий жах огоргані малі серця. — Для старших у пів році св. Миколай не було, бо — як кажуть дівчата в громаді — минулорічний Миколай відставати на 5 літ. Розуміється, що брав той імпреза відбулася на доходах "Р. Ш.", бо на дитячий імпреза старших громадян було дуже мало і тимчасово довіл був мінімальний.

Луговий попис. Т-во "Луг" у Копичинцях-Баворівщина влаштувало 18. XII. п. р. вівторком у залі Нар. Дому в Копичинцях луговий попис, у програмі якого входили хоромі протуї, вірші луговників та луговників, воєні луговників, декламції, народні танки, мовлення і т. д. Вступне слово, гарне замітом, виступав дир. В. Пеняк. З дальших точок програми гарно вивали і воєні побобовали воєні луговників, виконавши під проводом Я. Кушніра і танки "Валерожені" та "Архан", що їх відігравали луговники в костюмах як пав гунульських олітах дуже справно.



ВАНІЛІНЕВИЙ ЦУКОР
до ПЕЧИВА

КОСТ.
ПІЛІСТ.
ВАНІЛІНЕВИЙ ЦУКОР

Спорт.

УКРАЇНА ПЕРЕМОГЛА УДРУГЕ РЕКОРД.
УКРАЇНА — РЕКОРД 10:8.

Україна має на рахунок вже всі дивні Азійські боксерські дружини, зрім Лехії та Ренери. Чорночервоні перемогли Чорних, Полюк, Рекорд двічі, позичка А-ласки Оттоліда перемогла Україна ще на початку своєї боксерської кар'єри, закінчить не перемогла на лаві моїх тільки мистецтва Лявома Лехію та агресивнісіньку Ренеру. Ці всі стріли немовби виглядали, не беручи навіть під увагу хід мистецтва В-ласки, що Україна не дала заслуги на А-ласку, але по третині з них не останню ролю.

Надзвичайні змагання в жидівській Ренері були дуже цікаві, здебільшого, що Рекорд хотів коштувати на своєму програмі в осязі. Неї жидівські змагання ішли до бою з недобудованою амбіцією та агресивністю, якішавали дуже часто не вичне часом залобі. Визагати Україну виникла величезна амбіція та заздрість, а що дещо з них рішуче вразили між промовити, заслужено перемогли, не зважаючи на довгі тахіні рішення судії. На нашу зблиз судії опинилися Шолду, якому належала перемога та Кузми, який рішуче не програв своїй стрілі в Рабсом. У найближньому випадку йому належала перемога. Найближнішою стрілою була хлопчина, неспівна з літа боротьба Едварда на Лемоничом. Найближніший був Едвардом, який

Найкращий дарунок на
свят-різдвяний стіл
революційні спогади

Полк. Орла-Гальчевського

ПАРТИЗАНИ

Документальні картини
української боротьби за волю,
Невідомі епізоди з не-
давнього минулого. Галерія
безіменних героїв. Епо-
пея повстанчого руху.

2078

Передмова Романа Гучвановича.

не бачив Лемонич, перш ніж вийшов з приміщення, як-то опинився на стрілі по відомим примітках обом змагунів. До Лемонича мавши справдані вимоги: змагун, який давав найкращі надії на будуче з минулому сезоні, повинен вийти бодай таким рівнем, як на весну п. р. Якщо Лемонич не покращив над покращив командні та удару то в такій формі буде він у першій дружині завжди найбільш неспокійним змагуним. Найкраще змагун Білий, хотів він борючись змагуну Руду. По-мірно змагунував свого противника після градом ударів, робивши йому галку, що той по першій разі піднявся. В пів стрілі По-мірно змагун уже змінив по-гляду. Лука змагуну неспокійно зробив своїм вступом Кузми. Останній і Рудинський змагуну. Де-бят Володимира в "мислі" не змагун дуже успішно, але можна по якому бачити спокійно змагуну.

Технічні висновки:

Вага муні: Володимира програв на півтні із бра-дом. Дві рунди Володимира держався своєю добро, хотів його удару попадали часто в проміжності. У третій мов-лотній змагуну змагуну зі сніт.

Вага когута: Шолду не виступав своєї стрілі. Ротенштейном — таке рішення судії, а відомості Шолду рішуче перемогли свого противника.

Вага пера: Рудинський виграв із Кузмином зма-гуну, довівши по шостій рунді, або не проголосив епізо-ду підставі повніз прийняти на півтні.

Ляжка вага: Кузми програв на півтні з Рабсом, хотів на нашу думку він заслужив бою на першій мов-лотній.

Півсереди вага: Останній перемог на півтні Герб-ста, який у III рунді мало не по снітності з-а.

Середня вага: Лемонич не виступав своєї стрілі по без-малішій боротьбі з Едвардом.

Півважка вага: Білий виграв змагуну у першій рунді Шолду.

Важка вага: По-мірно прийняв Кузми по першій рунді по підставі.

Рішучий суддя п. Гальчевський, бачив більше рун-дів, як самі змагуні з тому над стрілами не все по-звучало. Гальчевський: 1938.

ІТАЛІЙСЬКА ЛІГА.

Ювентус — Палла 3:1, Дженова — Флорентіна 2:1, Трієстина — Болонья 1:0, Торіно — Лігурія 2:1, Ат-ланта — Мілан 4:0.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

POLITYKA GOSPODARSTWA III. RZESZY. Cz. II. Trzeci tom. Warszawa: BANKOWOSC W III. RZESZY. Biblioteka Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego we Lwowie. Tom IX. Cz. II. Nakładem Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego we Lwowie. Lwów, 1938.

USTAWA O WYBORZE RADNYCH MIEJSKICH. Komentarz. Pracejy zwiazkowe — składowe — wstępu. Opracował Adam Chłosta. Księgarnia Powszechna. Kraków, 1938.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI FUNDUSZU PRACY z 1. kwietnia 1937 r. do 31. marca 1938 r. Na-kladem Funduszu Pracy. Warszawa, 1938.

SPRAWOZDANIE Z AKCJI POMOCY ZIMOWEJ za rok 1937/38. Naczelny Wydział Wykonawczy Ogólnopolskiego Obywatelskiego Komitetu Zimowej Pomocy Bezrobotnym. Warszawa, 1938.

ЖУРНАЛИ.

PION. Tygodnik literacko-artystyczny. Rok VI. № 43. 30 października 1938. Warszawa.

PION. Tygodnik literacko-artystyczny. Rok VI. № 42. 23 października 1938. Warszawa.

VÖLKERBUND. Revue de politique internationale. VIII. Année. № 1. 6 Octobre 1938. Genève.

Wyd. „Difio”, Lwów, 1914.
Вид. Спілки „Діло”, Львів, 1914.